

ПОБУДОВА НАРАТИВНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Міщенко М.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Спілкування в соціальних мережах є на сьогодні невід'ємною практикою буття людини. Дослідження такої комунікації потребує знання соціології, психології, герменевтики та інших дисциплін, адже побудова, організація соціальних взаємовідносин в Інтернеті є кореляцією між реальними соціальними зв'язками з одного боку та «відіграшу» психологічних проблем та потреби самопрезентації з іншої.

Основною рисою соціальних мереж є те, що тут користувачі публікують інформацію про себе, свої інтереси, події особистого життя. Поняття профілю та його контенту – відображають ту індивідуальну наповненість сторінки, що властива саме його господарю. Значення мають як особисті дописи (історія), так і перепости текстів інших авторів (що значущі для власника), лайки та коментарі, особисті фотографії. Дослідженнями таких онлайн-практик, що формують простір Інтернет-культури, займається кіберетнографія.

Конструювання соціальної історії, потреба презентації себе в задокументованому вигляді (через пост, фото) – поєднує як реальні факти, так і вимислені, віртуальні. Стратегії самопрезентації пов'язані з побудовою власної ідентичності, а вірніше, ідентичностей, коли їх може бути більше, ніж одна (реальна). Саме віртуальний простір дозволяє конструювати альтернативні ідентичності з акцентуванням уваги на успішність та свої найкращі/надумані риси. «Знання про себе», «історія себе» в соціальних мережах – це особистий досвід, цінності, смисли, вигадки. Важливим є співвіднесення себе з різними цінностями, ролями та поведінкою. Разом з тим, конструювання ідентичності стає можливим в Інтернеті перш за все через мову та дискурс.

Стрічка профілю в соціальній мережі є ланцюгом подій в житті автора, що проговорюються/прописуються ним самим, подаються на загальний розгляд. Наратологія є тою сферою, в якій стає можливим примірювання тих чи інших ролей. На них автор має мережевий відгук з боку онлайн-середовища, френдзони зокрема. Дискурсивне оформлення самопрезентації та відгук на неї інших Інтернет-користувачів дають особливий тип мережевої наративної ідентичності. Подача матеріалу, яку контролює господар профілю, співвідноситься ним з реакціями на нього інших користувачів, і в залежності від позитивного чи негативного відгуку, і, звичайно, психологічної вимоги схвалювання, зіткнення думок чи радикального неприйняття та опозиції – змінюється самопрезентація.

Таким чином, побудова наративної ідентичності в соціальних мережах пов'язана з: 1) викладенням власної історії; 2) реакцією на неї з боку Інтернет-середовища; 3) корегуванням ідентичності відповідно до власної реакції на створений дискурс.